

BUDA-PESTA

9 Nov. st. v.

21 Nov. st. n.

Va esi duminică.

Redact.: strad'a Havas nr.1.

Nr. 45.

Anulu XI.

1875.

Pretulu pe unu anu 10 fl.

Pentru Romani'a 2 galbeni.

Rip'a fetei.

Candu paganii si tatarii infuriati nevaliau,
Că se spurce Romani'a cu presinti'a loru aici,
Demnii fii de a loru mama armele si-ascutiau,
Că se sfasie că lei pe convivii inimici.

Erau toti uniti că unulu, animele loru ardeau
De focu sacru, patrioticu, că caminulu stramosiescu
Sè si-lu apere cu spad'a de strainii ce viniau
Sè supuia in sclavia totu sufletulu romanescu.

Betrani, tineri, femei, fete, mijlόμεle-si incingeau,
Preparati cu arme 'n lupte si cu foculu sacru 'n sinu,
Nevaliau cu abnegare ; armele loru straluciau,
Hotariti cu toti sè móra, sèu sè 'vinga pe paganu.

Fortaretiele romane erau muntii cei riposi,
Dintr' ale carora piscuri armele 'n josu fulgerau ;
Èr vrajmasii cu gramad'a cadeau că snopii cei grosi,
Fara viétia, fara numeru, in josu se rostogoliau.

Intr'o di, cam pe sub séra — cum traditi'a ni-a spusu —
Trei virgine inarmate de sentinela serviau,
La satulu numitu Catina, colo pe munte in susu,
Spre tabar'a inamica cu ochi de vulturu priviau.

Dar d'odat' est din tufe cinci tataru, uriti pagani,
Si indat' din patru focuri dône virgine muri,
Èr a trei'a, eroina, féta din parinti romani,
Cum vediù, ochi spre dinsi, pe unulu din trei trinti.

Asta féta erá Flórea, alba, bela cá unu crinu,
Ochii negri de gazele de resbunare ardea ;
Erá in sa-si fé't'a Popii de la satulu Ogratinu,
Ce si-asteptá perirea, mórtea cu ochii-si vedea.

Dar cugetandu, cà-i romana, din nému de la Cepturasi,
Se decise a-si defunde arm'a si onórea ei ;
Si decátu s'o desarmeze capitanulu de arcasi
De onóre si de arme, dise : „Mai bine sè piei !“

Si de-odata 'mbratásiéza cadavrele virginali,
Si cu ele impreuna in ripa se asvêrli ;
Asta di erá 'nsemnata, erá diu'a de Rusali,
Si de-atunci acésta ripa „Rip'a fetei“ se numi.

1861.

Z. Antinescu.

Din'a isvorului.

— Novela originala. —

(Urmare.)

Timpulu trecea cu pasi repedi, si cu elu
s'a alinatu in câtu-va si durerea Vroniceii. La
inceputu a plansu ea multu, fórte multu, dar
mai tardiu s'a dedatu cu necasulu. Numai
câte odata la serbatori mari candu mergea sè
infrumsetiedie cruciuliti'a maicei sale cu flori
dalbe, cu flori de campia, versá câte unu periu
de lacrimi calde, lacrimi de iubire fiésca.

Matusia sa si-a implinitu promisiunea data, a grigit'o ca o mama; a imbracatu-o frumosu cu rochii scumpe, cu catrintie de matasa, si i-a pusu bani la grumadi totu taleri mari cu tórta, càci erá avuta, si nu avea pe nime afara de Vronica. Dar Vronica o si iubiá pentru acésta ca pe o mama, erá multiamita cu sórtea sa, nu mai plangea ca nainte, càci acuma erá féta mare, erá de siese-spre-diece primaveri.

Diorile s'au reversatu si cu ele o nóu'a di, o di de serbatóre, o di de bucuría pentru locuitorii satutiului O.

Astadi e serbatóre dupla Santu Ilie si — nedeiele.

Ómeni cu micu cu mare fluturandu deja pe stratele anguste, toti in vestminte serbatoresci, vestminte de tinutu. Clopotielele oitiloru nu se audu astadi pe camp'á de langa satu, ca alta-data, si ele serbédia, si ele se bucura. Numai riulu murmura in tonulu seu indatinatu, si ici cóle se mai aude si scartieitur'a fantanei atare, care-va féta harnica duce apa in cofitia; si adi sunt tóte fetele harnice; tóta fét'a se grabesce cu lucrurile casnice, cá apoi sè póta merge la biserică, càci adi e serbatóre mare, de siguru va fi si baditi'a ei acolo si celalalte fete din satu tóte, dieu nici ea nu va remané a casa.

Vronica inca s'a sculatu fórte de diminétia, s'a periatu frumosu, si a adusu apa in cofitia, si si-a gatatu lucrulu indatinatu; apoi s'a bagatu in chilfa, a scosu din lada pólele noi de bumbacelu, rochi'a rosia ce la pasci si-a gatát'o cu sarma négra lata pe din josu, apoi a scosu dóue catrintie de matasa, un'a mai mare galbena si alt'a mai mica verde — si s'a imbracatu. Si-a pusu unu siru de margele negre la grumadi si dóue siruri de bani totu taleri si sfantici insirati pe galanu de metasa, cá sè nu-i taie grumadiorulu. Apoi si-a mai pusu pe de a supra fruntei unu galanu de catifea négra cu siruri de metasa rosia pe de laturi.

Si asiá erá de frumósa Vronica, asiá de dragalasia cá unu angeru. Asiá-i statea de bine rochi'a bine-gatata, spacelulu cu maneele impenate si catrantiele de matasa; si totusi, totusi . . . candu s'a uitatu in oglinda, ei i se parea cà tóte nu stau bine, rochi'a nu erá incretita cum se cuvine, sârm'a póleloru i se parea pré angusta, cu tóte cà ea si-a facutu-o dupa o forma din satulu vecinu; banii la grumadi inca i erau adi nesuferibili, unu siru de margele negre numai mai bine i-ar stá — cu-

getá ea in sine — in fine dupa ce a mai indreptatu de dóue de trei ori cei parea cà nu stá bine — s'a dusu si ea la biserică.

Mis'a s'a finitu, si poporulu se departá in tóte laturele cu anim'a curata, impacati cu atotu-putintele si fericiti.

Betranii se bucurau, cà au ajunsu diu'a de astadi; ér tinerii saltau de bucuría, cà astadi éراسi si-potu petrece odata dupa datin'a loru — romanesc.

Toti s'au departatu de la biserică, dar dupa prandiu toti s'au adunatu éراسi la — jocu.

Joculu la Romani nu e numai pentru tineri, ei si pentru betrani, pentru totu satulu, e ca o intelnire a tuturoru sateniloru.

Ací vedemu o grupa de barbati incaruntiti sub sarcin'a vietii grele, conversandu si consultandu-se, cóle nisce matrónne betrane enarandu-si din vremile bune, candu si ele erau tinere, candu si ele saltau la sunetulu cimpoiului cá o crénga; cóle éراسi junimea satului, nisce juni sfelti si frumosi ca fetiori de craiu, asteptandu totu insulu cu bucuría inceperea jocului, sè póta stringe éراسi man'a adoratei sale si sè-i póta de nou esprime iubirea, fetele inca-su reprezentate in numeru completu.

Ací e si Vronica cu fati'a-i palida, ací e si Nitiulu, totu satulu e ací, ba si din satele vecine au venitu multi.

Tinerii erau toti adunati la unu locu, càci acusi avea sè se incépa joculu.

— Én uita-te mei George, — incepù unulu dintre ei, — uita-te la Vronica, cà mai trista mi-e, si câtu e de galbena in fatia; de a-si fi omu slabu la angeru, asiu dice, cà e luata de dine.

— Chiar mei, — continuà altulu, — numi luá in nume de reu, frate George, scíu cà in scurtu timpu ti-a fi muere, dar sè spunu si eu ce am auditu. Cu Vronica nu e lucru curatu, dieu mei! Alalta-eri am fostu la siediatóre la Dochiti'a; si baba Irina a fostu acolo si ni-a povestitu, cà pe Vronica acusi o voru luá-o dinele! Si scí tu, cà bab'a Irina tóte le scíe cá din carte.

— Én audi màre! ice asiá! — replicà alu treilea. Apoi dieu bab'a Irina nici odata nu a mintitu!

— Pare-mi-se cà ea scíe face si ou necuratulu, càci altu-cum n'ar fi traitu atât'a, câtu nime nu o cunósce de câtu cá baba, — finí altu tineru.

:- Taceti fratiloru cu dinele vóstre si cu

bab'a Irina, — incepù Georgea lui Traila Ciutura séu cum i dîceau feciorii, George catan'a, tóte-su tréncă-flénca si nimic'a, eu nu credu in dîne, si nu credu nici minciunile babei Irina. Aid' mai bine sè incepemu joculu, sè-ti intorcu si destorcu pe Vronica câtu sè tresara dinele din ea.

— Bine dîci, sè incepemu joculu, — strigara toti entusiasmati.

Cimpoiieriulu incepù numai decâtu o „ardeleana“ — pe picioru, si parecchile se instrara rendu naintea lui; toti jueau pana si cei mai in vërsta. Cine nu jóca la sunetulu cimpoiului? ba joci si prinsu de friguri!

George facù semnu Vroniceii cu cód'a ochiului sè vina la jocu, dar Vronica erá deja de multu angagiata, Nitiulu a fostu si intors'o pe sub mana si s'a fostu bagatu cu ea in rëndulu jucatoriloru.

George erá sè pocnésca de manía, dar n'avea ce face. Altulu sè jóce cu fiitóri'a sa muerre, si inca cine! — unu bietu pastorasiu fara straitia, fara mésa!

Matusi'a Vroniceii inca nu erá de feliu multiamita, si a si promisú vecinei sale, cà câtu va ajunge a casa, va infruntá uritu pe Vronica pentru fapt'a acésta.

Nitiulu a observatu de locu nemultiumirea si ciud'a loru, dar in momentulu acestu santu erá multu mai fericitu decâtu sè se ocupe cu asiá ceva.

Elu dantiá cu viosia, lasandu candu si candu de pe budie câte o chiuitura cá:

Hopu lelitia lelisióra,
Ce pe séra 'n uli-óra
Mii dá draga gurisióra!

apoi éراسi:

Lelisióra gur'a ta
Pentru-unu galbenu nu asiú dá;
Pentru-unu galbenu pentru doi
Pentru cinci-spre-diece oi!

O privire amorósa din ochii Vroniceii luasigurá, cà si dins'a e de o parere cu elu; si Nitiulu erá multiamitu, erá fericitu.

George cu tóte cà nu sciá nimic'a de relatiunea amorósa intre Vronica si Nitiu, devenì inimiculu de mórtea acestui din urma si nici nu intardiá ai dá se pricépa acést'a prin chiuitur'a:

Tropo, tropo eismele,
Sè me auda mandrile,
Tropo, tropo pe pòdele,
Cà eismele nu-su a mele,
Ci-su din satu de capetatu,
Multiamita cui mi-a datu!

cu care vrù sè caracterisedie starea materiala a lui Nitiu.

Dar acést'a inca nu mi-i remase datoriu, ci-i replicà:

Patru ani si jumetate
Am purtatu eu pusica 'n spate;
Patru ani am catanitu,
Dar de fete nu-su iubitu!

Si apoi se escà o cërta infocata cu chiu-ture. George erá rosiiu ca piparc'a de necasu; câte chiuturi a sciutu tóte le-a recitatu, spre a-si pacalí câtu de bine rivalulu; si acést'a la tóte i-a replicatu cu efectu.

In fine incepù éراسi de nou:

Unde jocu feciori din satu,
Par' cà-i raiu infrumsetiatu;
Unde jóca pecurari
Par' cà s'aru nisce ursari!

Nitiulu i respunse cá din ventu:

Frundia verde flori de spinu
Reu ti-stà june betranu;
Frundia verde flori din iërba
Reu ti-stà june cu barba!

Publiculu erupse in hohote. Nitiulu remase invingatoriu.

Toti dîceau, cà ce istetiu omu e Nitiu, câtu de bine scié chiuí. Manía lui George erá inse la culme.

Joculu se finì; publiculu incepù deja a se departá. Nitiulu mai sioptì ceva Vroniceii in urechia, la ce acést'a-i respunse cu o privire infocata aprobativa — si apoi se departà, Vronica inca plecà peste pucinu cu matusi'a sa contra casa.

Peste unu patrariu de óra nu mai erá nime in curtea bisericeii afara de trei persóne, cari intr'unu unghiu lateralu tieneau o consultare secreta.

Unulu e George, ér pe cealalti nu-i cunóscemu. Din vorbele loru inca pucinu putemu intielege, càci vorbescu fórte incetu.

— Apoi lasa-lu pe noi, — dîse unulu din ei, — lu-vomu grigí cum se cade.

— Câtu pentru plata, — respunse George, — sciti cà nu-su scurtu la mana.

Atât'a e totu ce amu auditu din vorbele loru; pòte vomu vedé la fine mai pe largu resultatulu conversárii loru.

Peste câte-va minute se departara si ei.

Peste strade nu se mai vedea sufletu de omu, càci erá tardíu, erá intunerecu de totu. Toti s'au retrasu la casele loru pana si cei ce si-petreceau la diupanulu Aronu in birtu; ba

nici lumina nu se mai vedea nici într'o casa, semnu că totu dormu, totu se odihnescu.

Ôre dórme si Vronica, dórme si Nitiu? acusi vom vedé.

Vronica dupa ce a ajunsu de la jocu, si-a desbracatu hainele de tinutu, le-a asediatu tóte la loculu loru in lad'a mare si dupa ce si-a finitu lucrulu de séra a invelitu foculu in vétra, si a disu rugatiunea de tóte dilele si s'a culcatu si ea.

S'a culcatu, dar nu a adormitu, căci in interiorulu ei nisce cugete grozave o torturau; anim'a se luptá cu mintea si nu o lasá se adórma.

Cum scimu, ea a fostu facutu propunerea lui Nitiu sè se duca adi pe inserate la bab'a Irina sè le descante, sè le faca de dragoste si de norocu, si acuma o vedemu luptandu-se cu sine sè se duca séu ba? Anim'a erá pro, mintea contra.

— De te vei duce, — dîcea mintea, — acuma in miedi de nópte va audi póte matusi'a ta, si celelalte fete din satu si ce va fi din tine? O féta smintîta.

— De nu te vei duce, — dîcea anim'a, — ce va dice Nitiu care te astépta cu doru? va dice, că nu-lu iubesci, nu l'ai iubitu de feliu, si te-a blastemá, te va afurisi, si dorulu lui te va impunge ca unu acu ascutitu inca si in grópa. Elu va murí de dorulu teu, dar in tóta séra ti se va aretá in visu si si-va dice: „m'ai omoritu crudo cu dorulu teu, tu nu m'ai iubitu pe mine, ci pe George“, si tu nu vei puté dormi, nu vei avé pace nici in mormentu.

Vronic'a suspiná amaru; asiá i se pareá, că si-vede pe Nitiu cu fati'a galbena cá cér'a amenintiandu-o cu degetulu si blaste-mandu-o.

(Finea va urmá.)

T. V. Pacatianu.

Balconulu duplu.

— Novela de P. Juillerat. —

(Fine.)

Ea se afla acolo din inceputulu bólei care amenintia pe adjunctulu advocatíalu, si lu-gri-gesce in linisce, resulota si cu luare a minte. Medicii vinu si se ducu, scríu receptu dupa receptu, si numai clatina din capu. Ea nu devine confusa.

Consiliiele urméza unulu dupa altulu, — si nu producu nici unu resultatu doritu. Ea nu despera. Durosay, dupa bucurí'a estraor-

dinaria, simte durere estraordinaria. Se revólta in contra sa, plange, se plange, cá si candu i s'ar rapí fiulu. Nu l'a mantuitu odata din gur'a mortii doic'a lui? Nu i-a redatu sanetatea? Pentru ce nu s'ar puté intemplá acésta minune? Medici invetiati, intrebuintiati tóte puterile sciintiei vóstre, cá sè opriti paroxismulu bólei lui, si sè faceti bine; acest'a e chiamarea si datorí'a vóstre! Receptulu vostru dóra va folosí, că-ci pana ce voi lucrati cu constantia resoluta pentru vindecarea indoiósa: femeí'a din Bretagne prin sórele credintiei si róu'a rugaciuniloru sale, prin sórele si róu'a singure capabile de vindecare, face aceea posibila.

Florence, dormecá sub ingrigirea aren-datóriei. De pe buzele lui fara colóre resunara cuvinte nearticulate:

— Tata! tata! — siopti elu. Duelu pe mórte!... Marquis, dta esti crudu!.. Ser-man'a Phana, câtu de multu o iubescu eu!... oh! judecatorii! judecatorii!... A revedé pe Phana!... Phana, eu moru!... Ah! ast'a e pré multu!... a murí!...

Durosay intrá fara sgomotu in odai'a bolnavului.

— Eu sum ucigatoriulu fiului meu, — cugetá elu. Dinsulu n'a voitu sè apere pe marquis'a; eu l'am silitu. Eu am desceptatu in elu acésta suferintia, pe care dinsulu a nisuitu a o stinge, si care lu-va omorí. Cine ar fi dísu, cá elu va murí inaintea mea! Oh! inaintea tuturora te-asiu numí fiulu meu; pan' a nu murí, sè ai parte din acésta bucuría! Florence! Copilulu meu! Oh! Dómne, nu-mi luá copilulu!

Si avocatulu incepú a plange cu hotu.

Betran'a Teresia cadiù in genunchi si se rugá.

Tinerulu si-deschise ochii.

Durosay sarí la elu.

— Ah! dta esti, tata! Moru, simtiescu; aice me dóre.

Elu prinse man'a betranului si o puse pe anim'a sa.

— Fíi liniscitu, bunulu meu tata; a traí pentru dta si pentru ea, ar fi mai multu decâtu fericire Dumedieu n'a voitu acést'a. Déca iubescu, nu e vin'a mea. Cum s'ar puté a nu iubi! Am sciutu siguru, cá ast'a va fi mórtea mea. Dar dins'a e atátu de nenorocita si frumósa! Tata, déca nu voiu mai traí, spune-i... nu, nu-i spune nimica!

Femeí'a si-terminá rugaciunea. Bolnavulu o chiamá la sine.

— Teresia, nu te spariá; parintele meu va purtá grige de tine si de ai tei. Contéza la elu, cá si candu asiu fi eu! Te voiu recomandá tatalui meu; scfi câtu de multu me iubesc elu pe mine. Tu m'ai invetiatu a me ferí de pecatu; tu m'ai invetiatu a iubi bunulu si frumosulu. Ti-multiamescu, Teresia, multiamescu. Tu ai fostu angerulu meu aperiatoriu; ffi binecuventata! Unde e timpulu, candu cu turm'á ta alergám pe campuri! Paserile cantau, natur'a erá asiá de frumósa; si eu eram vialu si sprintenu . . .

Apoi suspinà. Dupa aceea scóse o epistola din sinu, si din aceea o flóre uscata.

— Tata! — continuà elu, — cetesce acésta epistola! Phana a scrisu-o, gingasi'a Phana! Acolo susu o voiu asteptá.

Advocatulu se 'ncercà a o cetí. Dar lacrimelmele i innecara graiulu.

— Oh! eu o scíu de a rostulu, — suspinà bolnavulu.

Si o recità linu, din vorba 'n vorba.

— Tu ai pazitu la léganulu meu, Teresia, ffi la cosciugulu meu! Ia acésta epistola, acésta flóre, cetesce-le dimpreuna, apoi le léga de grumadii mei. Vreu sè le ducu cu mine in mormentu.

Femei'a facù asiá. Florence i multiaml cu ochii.

— Mi-pare cá si candu asiu vedé pe marquis'a, si ea mi-ar suride. Voiu iertá pe aceia, cari m'au insultatu. Voiu renuciá la tóte manfile, inca si pe Bourcel lu-iertu.

Pe unu momentu elu tacù.

— Fratele meu! — continuà éراسi intaritandu-se.

Vocea lui din ce in ce erá mai slaba. Teresia in continuu se rugá lui Dumnedieu. Lacrimele lui Durosay deja secara.

— Tata, imbratsiéza-me! Imbratsiéza-me, Teresia! Remani cu Dumnedieu Teresia . . . Adio, tata! . . . Adio Phana, adio! . . .

Elu se 'ntórse catra parete. Arendatóri'a inca totu se rugá lui Dumnedieu. Pe fati'a ei sbêrcita curgeau lacrimel mari. Advocatulu priviá desperatu la fiulu seu.

In momentulu acest'a intrà mediculu. Elu visità bolnavulu, i pipaì pulsulu, si si-asiedià urechi'a pe peptulu lui. Durosay si Teresia si-indreptara privirea loru spre dinsulu, intr' unu modu intrebatoriu.

Mediculu facù semnu, si semnulu lui dicea:

— Nu mai este sperantia!

Atunce intrà François Picard. Elu tinea

in mana unu diariu. Fati'a-i, impresurata de peru albu, erá solemnna.

— Dumnedieu e dreptu! — dise elu in tonu profeticu.

Mediculu, avocatulu si Teresia se rentórsera.

— Dumnedieu e dreptu! — repetí acest'a. Éta vedeti!

Si elu intinse lui Durosay diariulu. Advocatulu i apucà man'a mechanicesce, si predece diariulu medicului. Acest'a cetí cu voce nalta:

„Alalta ei diminéti'a s'a facutu unu duelu in giurulu Parisului, intre principele Sornetan si marquisulu Bourcel. Caus'a luptei se póte cautá, in cuvintele principelui Sornetan, séu dóra in acele sciri fórte respandite, cari formara motivulu acestei intelniri; inse adevèrulu, precum se pare, zace ascunsu intr'unu secretu familiaru. Dar ori si cum sè ffa, urmàrile acestui duelu sunt gelnice. Arm'a alésa fu pistolulu. Dupa dóue impuscaturi fara resultatu, ei continuara cu sabi'a lupt'a. Cei doi contrari se luptara mai multe minute fara resultatu, si cu istetîme egala. In fine principele capetà o rana usióra pe umeru. Inse totu in acestu momentu marquisulu, strapunsu in anima, cadiù mortu. Trupulu lui fu transportatu in castelulu seu, unde dinsulu si-respirà sufletulu.“

— Ambii frati de odata! — suspinà Durosay, inchinandu-se pe fiulu seu.

Mediculu si arendasiulu departara pe avocatulu, si lu-condusera la locuinti'a sa.

Teresia remanendu singura, luà in mana o oglinda, o sterse cu atentiune, si o tinù inaintea gurei lui Florence.

XII.

La Paris in tóte locurile vorbiau despre duelulu principelului Sornetan si alu marquisului Bourcel. Despre adevèratele cause ale acestui duelu cercelau felurite sciri. Intre cele mai de crediutu si mai verosimile, se amintea o epistola a principesei adressata marquisului, care erá in mare mesura scandalósa, si care ajunse in man'a barbatului. Dupa o alta scire, acésta epistola fu predata de intendantulu marquisului Bourcel, cutare Cecco, care fiindu scosu din postulu seu, asiá a resbunatu pe domnulu seu. Se mai vorbiá, cà — spre a face si mai completa resbunarea sa — Cecco in diminéti'a duelului se furisià in castelulu marquisului, si acolo cu nisce chei pregatite inainte deschise mai multe sicriuri, si a furatu

sume considerabile. In fine se mai dicea si aceea, cà dinsulu sub nume falsu a scapatu in tiér'a sa natala, in Neapolea, cu acea intentiune credibila, cá acolo sè traiésca lumea alba.

Pana candu Durosay, condusu de mediculu si de François, inaintá incetu pe treptele scarei sale, sub ferestile avocatului trecù unu conductu funebralu catra cemetierulu Pèr Lachaise. Cei ce mergeau pe strada, se oprira a-lu vedé, si câti-va disera cu vóce lina :

— Ce inmortentare frumósa !

In adeveru, considerandu pomp'a carului funebralu, cei patru cai fórte frumosu ineztrati, insemnele stralucinde de pe ei, splendórea trasureloru si sirulu loru lungu, multimea saraciloru, cari lu-urman, mortulu, care se transportá la locuinti'a sa eterna, de buna séma a lasatu dupa sine unu golu mare in viéti'a sociala.

Acestu mortu inmortentatu cu atât'a pompa, erá marquisulu Bourcel. Acestu omu cunoscutu falsu de toti, care a causatu familiei sale atâté nenorociri, carele a avutu unu nume atâtu de frumosu ; acestu coticariu desfrênatu, dupa mórtea sa dobandì acea stima, care in viéti'a sa i s'a refusatu in proportiune cu rangulu seu.

Curiósa aparintia ! Marquisulu, carele acuma erá inchisu intre cei patru pareti ai cosciugului, peste câte-va luni se aflá totu sub acea ferésta, sub care se oprì in estravaganti'a sa dura, ca sè insulte pe unu june necunoscutu de elu, cu care mai tardiu se intalnì cá cu adversariu. Vragitoriulu puternicu nu vediù inainte acésta schimbare repede si fatala.

Ascunse totu langa acea ferésta, unde in acea nópte memorabila stetea adjunctulu advocatiale, dómn'a Durosay priviá ingropatiunea. Insemnele, inscriptiunea numai decátu i facura cunoscutu numele mortului. Ma, la vederea carului, o petrunse o pocaintia órecare. I pareu reu, nu de marquisulu, pentru care nici odata n'a nutritu vr'o pasiune seriósa, ci usiorinti'a sa condemnabila, care o indemná a scríe marquisului o epistola. I pareu, cá si candu neliniscea sa de la seversierea acelei neprecugetári pecatóse ar imbracá doliu in internulu seu.

Déca Durosay ar fi fostu mai putinu ocupatu cu durerea sa parintiésca, ar fi pututu observá intimpinarea rece a socéi sale, si tristéti'a ce se reversá a supra intregéi fiintie a aceleia. Dar, asemenea unui instrumentu musicalu stricatu de vijelá, simtirile lui devenira

cá córdele acelu instrumentu. Elu nu numai traiá, si totusi se supraviá.

Dómn'a Durosay, cá o femeia cu tactu, grabì cu acele mangaieri, cari nu alina suferinti'a, dar o iritéza. Lacrimá si dins'a, se acúsá, cá a fostu nedrépta fatia de Florence, cá l'a respinsu, si i-a refusatu numele legitimu, si in fine cadìu in genunchi inaintea betranului, cerendu iertarea lui, si promitiendu-i a iubí pe Florence, pe care lu-póte numí fiulu ei si e falósa de elu.

Dar convorbirea loru fu intrerupta prin unu anunciu repede. Teresia cerea, cá Durosay sè mérga acolo numai decátu.

Advocatulu si socí'a sa, care cu sil'a petrecù pe barbatulu seu, steteau inaintea arendatóriei. Acea li spuse, cá Florence si-a vinitu in ori, si cà de si mórtea lui paruta erá completa, bolnavulu a pornitu spre vindecare sigura. Bucuri'a avocatului erá asemenea nebuníei. Elu grabì la fiulu seu. Dómn'a Durosay, Teresia si François lu-urmara.

— Unde sum eu ? — intrebà Florence.

— Langa parintele teu si langa a dóu'a ta mama, — respunse avocatulu.

Dómn'a Durosay depuse o sarutare pe fruntea tinerului.

In momentulu acest'a usi'a se deschise iute, si intrà o femeia. Ea portá unu doliu profundu, sub velulu seu de dantele negre frumseti'a ei pareu extraordinaria. Florence esclamá, si se aredicà in siediutu.

— Phana ! — strigà elu.

Tiner'a veduva se apropià de patu.

— Sè traiesci ! — disé ea, — si peste unu anu man'a mea va fi a dtale.

Fati'a bolnavului fu cuprinsa de o rosiétia debila, si in ochii lui straluciá o lumina cerésca.

— Din diu'a de adi viéti'a mea e a dtale.

— Ah ! ast'a e pré multu ! — sioptì Florence ou greu.

Fati'a lui inundata de lacrimi straluciá.

— Cine sum eu, cá sè fíu vrednicu a me innaltiá la tine ! — sioptì elu femeii.

— Copilu ! — respunse Phana cu surisu stralucindu, — anim'a n'are óre si dins'a insemnele sale ? Sufletulu n'are óre si elu semnele sale familiare ? Eu am fostu numai o marquisa, Florence ; dar amorulu teu me face regina.

Iosifu Vulcanu.

Millvoye séu Amorul maternu.

Schitie biografice.

De I. N. Bouilly.

Nime nici odata n'a zugravitu mai bine decâtu autorulu poemei „Carolul celu mare“, pe junii si falnicii paladini, consoti de arme si de gloria ai acestui cuceritoriu faimosu, ce implu universulu cu numele seu, si fu, in Francia, celu mai demnu apretiatoru si primulu protectoru alu sciintieloru. Nime nu posiedea intr'o mesura asiá mare ca Millvoye totu ce facea odinóra pe galantulu trubaduru, pe adeveratulu cavaleru. O figura nobila si expresiva; maniere franceze si alese; o elegancia atátu de gratiósá, unu cavalerismu atátu de atragatoriu, ce-i placea sè descria in operele sale; aceste erau donurele nepretiuite ce primu de la natura. Dar ceea ce lu-facea mai scumpu in ochii dameloru si alu amiciloru erá o natura afabila si curtenétia, o neinfranta statornicia de caracteru si o dulce melancolia, a carei intiparire se observa in elegiele sale si pana si 'n diversele sale poesii.

Tóte avantagele, ce reuniá in sine Millvoye, pareau a se adauge inca prin o calitate, care singura influintiéza nespusu de multu a supra destinatelu unui june poetu: voiescu sè vorbescu despre acelu respectu ce avea facia de cei mai in vrêsta, si despre acea diferentia ce pastrá facia de reputatiunile formate si stabilite. Nici odata in cercurile inalte, unde erá primitu pe intrecute, nici odata in reuniunile noiloru discipli ai lui Apollo, unde adese betranii sunt criticati fara mila, nu s'a auditu sè fi scapatu Millvoye unu singuru cuventu amar, sè fi aruncatu o singura sagéta veninósá. Conduit'a-i perfecta ce avea in lume o pastrá si in viétia privata: n'am cunoscutu omu mai galantu, mai afabilu; si am intalnitu pucini poéti laureati, cari sè fi purtatu in publicu, cu o modestia mai gratiósá, corónele ce au primitu de la Academi'a franceza.

Sanetatea sa mai totu-de-una debila, se alterá adese prin veghiarile ce consacrá studiulu si prin ostenéla ce intimpiná petrecându in societátile mari, unde erá invitatu cu mare placere. Elu erá cá unu arbóre tineru, ale carui flori pré mature, nu inflorescu decâtu in detrimentulu trunchiulu ce le sustiene si a carui sucu fiindu atrasu fórte multu la ramii pe carii i inpena cu unu stralucitu frundisiu, desaca, usca radecinele si produce o destructiune pré matura. Millvoye insusi simtiá acés-t'a. Mi-aducu a minte, cá odata in cabinetulu

meu de lucru, unde viniá adese sè-mi cetésca nóuele sale productiuni, mi-dise aruncandu-si ochii pe pendul'a mea: „Cum sbóra timpulu! Intru adeveru órele pentru mine nu-su decâtu de dóue-dieci de minute.“

De sine insu-si vorbiá dicéndu in elegi'a sa: „Poetul murindu“, pe oare o putemu citá cá unu cap-d'opera in acestu genu:

„Flórea vietii mi-i vestedita;
Cátu fu de jalnicu alu meu destinu!
In viétia-mi trista si amarita
Sér'a cu diminétia nu se imbinu.“

Asemenea nu lipsiá elu nici odata in lúnele de véra de a merge si a-si face cura de lapte in apropiarea Parisulu. Medicii pe cari i-a consultatu si cari erau insufleti facia de elu de tóta grigi'a, ce numai póte inspira unu adeveratu talentu, i consultara sè dórma nópte intr'unu staulu de vaci, spre a respirá aici miasmele laptóse si salutare ce se exhala in acestu locu: ei i recomandara cu deosebire sè vorbésca, câtu se va puté mai pucinu, si pentru aceea sè facea de diminéti'a preumblári dese in paduri unde recórea pamentulu si mirosulu frundisiulu aduceau in tóte sensurile sale o alinare reparatória, o putere nesimtita, care produsera, fara altu remediu, o insanetosiare deplina.

Millvoye alese asiá dara pentru retragearea sa campenésca padurea de la „Fontenay-sur-Bois“, ce facea parte din parculu de Vincennes. Elu se ocupá atunci de compunerea unei tragedii, alu careia planu mi-lu comunicase, si care dupa a mea parere, avea sè completeze reputatiunea sa literaria.

Desteptatu din somnu desdediminétia prin pastorii cari viniá sè-si ingrigésca vacile, langa cari dormiá elu, ocupatu de marca opera ce meditá, lu-vedea cineva adese intrandu pe la resarirea sórelui in padurea de la Vincennes, si a se preumblá aici mai multe óre fara intrerupere, si fara a se rentórcé la quartiru, decâtu la diece óre, timpulu in care se 'ndatinau a aduce vitele la staulu, si alu caroru lapte pentru singuraticulu nostru preumblatoriu deveniá unu elementu doritu, unu remediu binefacatoriu.

Intr'o di, candu elu percurgea marele aleiu care conduce de la Fontenay la Nogent-sur-Marne, pe candu aurora abiá incepea a intrauri virfurile arboriloru, elu vede din departare o juna dama, alu carei mersu si palóre a feciei anunciau o fiintia suferinda si care cautá singuratatea.

(Va urmá.)

Despre copiii scrofulosi.

Causele cele mai principale ale scrofulei sunt: *aerulu stricatu, lips'a de îngrijire a pelei si nutrimentu nepotrivitu.*

La cautarea copiilor scrofulosi parintii trebuie să aiba în vedere, afara de mijlocele prescrise de unu medicu, si urmatóarele reguli igienice :

1. Copiii trebuie să respire câtu se póte mai multu unu aeru curatu.

Pentru-că nimicu nu strica mai multu aerulu de câtu conlocuirea mai multoru persóne într'o locuintia mica; copiii scrofulosi trebuiescu departati câtu se póte mai dese de asemenea localități. Totu ce e mai recomandabilu in asemenea casu este, că copiii să petréca, déca e posibilu, mai mare parte a dilei afara in aeru curatu.

Sorgintea principala a scrofuleloru este dormirea in camere insolubre cu mai multe persóne la unu locu.

De aceea camer'a de dormitu trebuie să fia spatiósa, uscata si astu-felu dispusa, ea să póta avé totu-de-una aeru curatu si sóre, ferestrele să fia deschise mai multu timpu peste di. Camer'a cea mai bine dispusa conformu celorlu dise mai susu trebuie destinata pentru camera de dormitu.

In camerile mici să nu dórma nici odata mai multe persóne, pentru-că unulu strica aerulu altuia. Paturi imobile si ficsate de zidu, precum si alcovele sunt vataatóre sanetătii din caus'a că nu potu fi bine aerisite.

Asemenea si paturile de pufu nu sunt mai putinu vataatóre sanetătii. Saltele trebuie să fia umplute séu cu paie séu cu peru de calu; plapum'a séu veri-ce invelitóre să fia de lana; ér totu asternutulu să se aerisésca câtu se póte mai desu afara in locu deschisu, pentru că într'insulu se potu gramadi fórté lesne emanatiuni de substantie vataatóre.

Scrofulele sunt fórté dese unu produsu si alu scóleloru pré multu poporate; de aceea este de datori'a institutorelui séu a institutricei să aiba grij'a pentru aerisirea localului scólei de mai multe ori pe di, si candu acést'a ar fi imposibilu, mai alesu in timpulu iernei, atunci celu mai bunu mijlocu este, de a interdice venirea copiiloru scrofulosi in scóla pana ce se voru insanatosiá.

2) Copii trebuiescu tinuti in cea mai mare curatienia.

Ne îngrijirea pelei póte face pe copii scrofulosi; ori-ce murdaria standu mai multu timpu pe pele causéza spuzéla. Cojitiele séu pelitielle standu mai multu timpu pe pele sunt in starea a o alterá; de aceea să nu se faca nici o economía de apa si seponu pentru spelatulu copiiloru.

Copilulu trebuie curatitu in tóte diminetiele de la capu pana la picióre, si acést'a s'ar puté face, frecandu pe copilu peste totu corpulu cu burete udu séu cu unu ciarsiafu, ori puindu pe copilu repede in ap'a rece, apoi

bine stersu cu ceva uscatu. Cu câtu va fi ap'a mai rece, cu atátu si efectele ei voru fi mai eficace.

Pentru copiii scrofulosi vér'a báile de apa de mare (inse fara a siedé multu timpu într'ins'a) sunt totu ce póte fi mai recomandabilu. Acolo inse, unde loculu si timpulu nu permite, aceste se potu inlocuí prin infasiurári ude, cari trebuiescu esecutate in modulu urmatoru:

De diminétia, cu o óra inaintea seclării copilulu trebuie luatú binisioru din patu si să se asterne într' acést'a o plapuma uscata de lana si peste acést'a unu ciarsiafu muiatu in apa rece, apoi storsu bine; dupa acést'a să se pue copilulu pe ciarsiafu si să se infasiure într'insulu repede peste totu corpulu astu-felu că nu-mai capulu lui să remae liberu, apoi să se invelésca si cu plapum'a de lana.

Peste o óra, dupa ce copilulu a nadusítu, să se desfasiure si să se stérge bine si iute, mai antáiu cu unu ciarsiafu udu si pe urma cu unu altu uscatu, apoi să se triméta indata afara la aeru curatu.

Capulu copilului trebuie spelatu totu-de-unu cu apa si seponu; de acea perulu capului să fia scurtu taiatu, adese pieptanatu si periatu.

3) Nutrimentulu trebuie să fia tonicu (hranitoru) si in acela-si timpu lesne de mistuitu.

Incarcarea stomahului cu substantie putinu nutritóre si greu de mistuitu i causéza stricaciune, si déca digestiunea este adese turburata într'unu asemenea modu, copiii devinu scrofulosi.

Nutrimentulu celu mai recomandabilu in acestu casu este acela din regnulu animaleloru, adica lapte, carne, untu próspatu, grasime, óue etc; pe candu alimentele din regnulu vegetaleloru, mai alesu cartofi, pateseriile si panea trebuiescu date proportionalu într'o cantitate multu mai mica. Cu câtu bucatele de coca continu mai multu lapte si óue, cu atátu sunt si mai nutritive.

Ca adausu la bucatele de carne se potu recomanda ca cele mai potrivite legumele próspete si lesne de mistuitu, precum: radacini, masare, conopide, salata si fructe fierte; ér ca mancári inaintea celor-alte alimente: supa de carne séu de lapte.

Alimentele ce trebuiescu evitate cu desaversire sunt: prajituri, dulcetiuri si fructe verdi séu nu de totu cópte; asemenea si cafea négra si ciáiu.

Ca beuturi se potu recomanda: apa próspeta de fantana, lapte bunu si celu putinu odata pe di nitielu vinu séu bere.

Trebuie bine observatu inse, că alimentele să fia date totu-de-una la ór'a hotarita si in intervalulu acést'a copiii să nu manance nimicu; pentru că stomahului i trebuie si óre-care timpu pentru mistuire.

Este necesariu că copiii să se obicinuiésca cu o viétia regulata, adica a se seclá inaintea de diminétia la ór'a hotarita si sér'a asemenea de vreme.

(Revist'a Pedagog.) Dr. Dimitrescu-Severeanu.

SALONUL.

Meditatiuni de tómná.

Radiéle sórelui abíá strabatu prin norii cei multi. Ventulu sufla rece pe strade. Frundiele arboriloru au cadiutu. Tómn'a si-desvólta puterea sa vesteditória.

Si cu tóte că tómn'a ni represinta unu tablou asiá de tristu, sunt multi ómeni, carora le mai place decâtu primavér'a cea vesela. Comparandu aceste dóue anutimpuri, in adeveru vomu gasí multe motive, cari

militéza atâtu pentru aceea, — câtu si pentru acést'a.

Primavér'a intréga natur'a se destépta din somnulu seu de mórte, totu pamentulu inveselesce, si unversulu serbéza o di de bucuría mare.

Ér tomn'a, dupa ferbintiél'a verei vine cu aerulu seu recorosu si ni ofere fructele cele mai delicate. Primavér'a, dieu unii, e numai o sperantia, ér tómn'a mai multu : realizarea acelei sperantie.

Eu unulu facu ca si acél'a carele fiindu întrebatu, cà óre care i mai place: blondin'a séu brunet'a? — a respunsu, cà amendóue, — déca-su frumóse.

Si primavér'a si tómn'a e frumósa. Amendóue au farmeculu loru specialu. Primavér'a mi-pare unu diti-rambu, éra tómn'a o elegia. Aterna numai de la natu-relulu omului, cá pentru care se aiba mai multa sim-pathia?

Cei ce iubescu viéti'a campena, de siguru voru preferi primavér'a, éra cei ce siedu prin orasie, voru dá antáiatare tómn'e.

Anutimpulu acest'a pentru orasieni e fórte placutu. Pe candu la sate asiá dicéndu incéta viéti'a, la orasie tocmai atunce se incepe.

Vér'a orasiulu e desiertu. La primele radie ale primaverii toti o iau in câte parti. Se ducu la sate, se respire aeru curatu si se-ti recreeze ochii, plamanii si totu corpulu.

Inse candu vine tómn'a, toti se rentorecu. Cunoscúti se revedu. Stradele devinu mai impoporate, cafe-nelele si casinele mai cercetate si salónele mai animate. Teatrele se deschidu, promitiédu unu repertoriu de arte. Ma se incepe a se vorbí despre unele baluri ale carnevalui vítoriu.

Sunt pré interesante aceste dile. Ele par cà mi-infatisiédia ajunulu unei adunári generale, din cele multe la câte am avutu onórea a luá parte.

Éta promenad'a e plina de o lume eleganta. Dame si barbati se preambila, povestindu-si petrecerile loru din lunile trecute. Damele tóte s'au rentorsu mai frumóse, si barbati mai interesanti. Nu insedar le prive-scu ei cu atât'a bucuría. Inca Beaumanoir a dísu, cà privirile barbatiloru sunt pentru femei cá radiele só-relui pentru flori; le infrumsetiéza. Femeile in adeveru aparú mai frumóse, mai alesu in ochii barbatiloru.

Dar prin fras'a acést'a si Beaumanoir a espri-matu multa galantería. A facutu unu complimentu delicatu nu numai femeiloru, dar si barbatiloru.

Femei'a — o flóre, barbatulu — sórele. Nu scimu ce este mai frumosu din dóue?

Inse flóreá are unu rolu modestu, pe candu sórele innaltu stralucesce peste tóta lumea; luminéza tuturora si incaldiesce pe toti.

Ce e dreptu, si flóreá póte se inflóresca mai multora, câtu trecu pe langa ea; inse totusi celu ce o rupe, o póte ascunde, se fia numai a lui cá numai elu se se bucare de frumusetile ei.

Ce este tesaurulu celu mai mare alu unei femei? Frumuseti'a dinsei. Si déca acést'a frumusetia e incungjurata de scutulu unei moralitáti adeverate, numai atunce tesaurulu acél'a e completu.

Dar acestu tesauru numai prin o crescere buna se póte cástigá. Crescerea se 'ncepe in cas'a parintiésca si se continua in institute menite pentru acestu scopu. Parintii buni au si prunci buni, si institutele de modelu producu o crestere enimenta.

Si cine are mai mare trebuintia de o condu-

cere buna, decâtu femeile! Ele sunt nu numai secsulu frumosu, dar totu odata si celu gingasiu.

Si acést'a inca forméza o parte pentru care trebuie se le stimámu. Pentru ce sunt ele slabe? Pentru cà — precum a spusu-o de multu Pithagora — numai anim'a le sustine.

Este óre o própta mai nobila decâtu acést'a!?

Déca toti ómenii s'aru radiemá pe anim'a loru, n'amu vedé in lume facédu-se fapte rele, ci numai bune. Déca toti am ascultá de sioptirile animei, n'amu observá cu durere, cà mintea egoista de multe ori se-duce pe multi pe carári strimbe. Atunce simtiulu nationalu n'ar amorti in fiii unei natiuni nici odata; caracterele firme n'aru deveni din di in di mai rare, si numerulu poltroniloru nu s'ar sporí atâtu de inspaimantatoriu.

Dar candu anim'a amutiesce, candu noi barbati inu mai ascultámu de acést'a inspiratória, nu mai putemu fi siguri de frumseti'a vítorifului nostru. Far' a oferí tuturora unu interesu óre-care, nu vomu isbuti nici cu unu planu. Ideile sacre, de cultura si de demnitate nationala, voru deveni obiecte de batjocura.

La totu pasiulu, la totu faptulu, trebuie se consultámu dara anim'a nóstra. Si numai atunce se procedemu la realizare, déca anim'a va aprobá intentiunea. Er totu ce anim'a va respinge, se ne ferimu a-lu traduce in realitate!

Astfelu vomu fi scutiti de multe neplaceri. Vomu perde dóra unele favoruri, dar interiorulu nostru va fi liniscitu. Si acést'a va recompensá favorurile perdute.

Inse chiar si déca ar lipsi acést'a recompensa, totusi ne vomu puté mangaiá, cà celu putinu n'amu facutu unu faptu in contra animei nóstre.

Ea póte gresi, dar a ni dá unu svatu corumpetoriu — nu e capabila.

Femeile la tóte faptele loru si-intréba mai antáiú anim'a. Éta ce trebuie se invetiámu noi barbati de la femei!

Nu mai ast'a! Ba, inca mai multe. Este mare numerulu acelorú calitáti femeiesci, cari au indemnatu pe poetii cei mai renumiti a cantá lauda si marire femeiloru.

Cu ce inspiratiune santa canta Schiller: „Stimati femeile, càci ele sunt fiintie ceresci!“

Inse nu numai la poeti, ci chiar si la popórele barbare inca gasimu unu cultu pentru femei. Unu proverbu indianu, unulu din cele mai frumóse, câte am cétitu in viéti'a mea, díce: „Sè nu lovesci femei'a, nici macaru cu o flóre, — chiar se fi facutu o suta de gresieli!“

Éta, voi toti cari ve numiti „domnii creatiunii“, cari desconsiderati femeile, si voi toti filosofi moderni — cu Schopenhauer in frunte — cari refusati femeii ori ce demnitate omenésea, invetiati buna-cuviintia — de la barbari!

Josefu Vulcanu.

Progresulu Thaliei romane din Lugosiu.

Cetatiénii Lugosifului fara diferentia de natiunali-tate avura in sér'a de 3 noemvre a. c. éra o fericire rara a se delectá la productiunile tinerei „Reuniuni romane de cantári si musica din Lugosiu“, care progresandu admirabilu in artea la care se inchina, a datu oper'a co-

mica „Javotte“, tradusa romanesece cu mare eleganta de dlu Virgiliu Thomiciu.

Venitulu curatu l'a destinatu Reuniunea in folosulu fondului „Reuniunii pompierilor din Lugosiu“, cá unei institutiuni asemenea tinere si demne de spriginiere pentru salutea publica.

Publiculu numerosu si iubitoru de arte, imprenna cu intrég'a inteligintia — cu pré nensemnata esceptiune — a sciutu dá espresiunea apretiuirii sale unei asiá fatigiose intreprinderi cá studiarea unei opere prin diletanti, adunandu-se pana la indesime in spaciosulu localu teatralu.

Dar a fostu si pré de deplinu recompensatu pentru acésta interesare, cáci acésta productiune disputa multoru artisti desteri dreptulu de superioritate.

Oper'a „Javotte“ jucata de diletantii romani de aici, cu corulu Reuniunii de cantári si musica, póte tiené pasi egali cu societátile teatrale din capitala — fara esagerare, — precum ne asecura nenumerate persóne rutinate.

Luandu la recensiuone producerea, ni apare pe scena, cá in órele mistice, cu pasi rari, cu o voce sonóra, barbatéseca si impunatória dlu Andreiu Pesteanu cá Brock patrolasiulu, jucandu-si rolulu seu si asta-data cu tactu, fiindu cá totu-de-una aplaudatu dupa meritu.

In scurtu dupa acésta aparintia tainica, se ivesce o fiintia farmecatória, usiurica, sprintenióra, cá unu puiu de caprióra, voiu sè dicu: „Javotte“ séu „fét'a cea mai amicabile si placuta din tota orasiulu nostru“, dupa cum ne asecura si Brock, ce aflámu si noi cu totu dreptulu in amabil'a domnisióra Iuliana Pesteanu.

Dins'a a fostu asiá afabila a dá dovedi si cu alta ocaziune despre frumosulu ei talentu de cantatrice escelinta; cu acésta ocaziune inse, avendu si rol'a principala de „Javotte“, cu voce-i dulce de privighitória, legana cu o usiuritata rara, cu tienut'a-i gratiósa, fara cea mai mica iucordare, si cu francheti'a in jucarea rolului ei a produsu efectulu doritu, cucerindu publiculu si entusiasmandu-lu pana la aplausele cele mai frenetice.

Dar cu ce penelu sè desemnu farmeculu ce l'au produsu in publicu aparinti'a maestetica a damicelor Livia Pascu si Cornelia Stolojanu, cari — cá dame de salonu, sustienura si acuma, cá in cele 4 representári antecesórie, cele mai splendide succese, si suntemu in dreptu a crede, cá gentilele damicele, continuandu totu asiá, si-voru eluptá unu nume frumosu in templulu museloru si o recunoscintia perpetua din partea Reuniunii carei apartienu.

Domnisiór'a Livia Pascu se bucura inca acuma de unu renume frumosu nu numai la publiculu celu mare, ci si la unulu din areopagii musiceii, la abatele Liszt, cá cea mai distinsa pianista clasica.

Reuniunea romana de cantári si musica din Lugosiu si este superba a puté numerá intre membrii ei activi pre aceste damicele romane, dinstinse prin educatiune de la parinti, dinstinse de la natura cu frumsetia cuceritória, dinstinse cu amoru catra natiunea carei cu superbia apartienu.

Dlu Iuliu Panaiotu, cá principele Edward, cá tot-deuna, a interpretatu fórté nimeritu tóte nuantiele rolului seu. Vócea sa sonóra, impunatória, artificiosu manuta, a produsu simpatia si recunoscintia in publicu.

Dlu Coriolanu Brediceanu, cá cherifi si camerariu, a infatisiatu si sbiciuitu de minune pre multi tandalosii chiamati la oficie, cari se sustienu apoi numai prin ti-

raituri naintea superioriloru si prin terorisári si ordonantie habauce fatia de subalterni. Dinsulu si-a alesu pré nimeritu rolulu spre a puté spune la multi de pe scena, ceea ce nu-i succesa cu ocaziunea de 8 iuliu a. c. sè spuna pe alta cale.

Multe aplause, ce le-a obtienutu, au fostu pré meritate.

Dnii Virgiliu Thomiciu si Augustinu Tuculia, in calitate de strengari, si-au jucatu rolurile loru comice genialu, in cátu au produsu cea mai aventata ilaritate insocita de aplause sgomotóse. Ambii se bucura de cea mai perfecta simpathia si recunoscintia din partea publicului.

In fine corurile compuse din 16 damicele si 16 barbati sunt in oper'a „Javotte“ aceea, ce este sufletulu in corpu, ce sunt radiiele sórelui pentru florile campieroru. Nu raportoriulu acestora singuru, ci si publiculu a judecatu astfeliu, candu a intimpinatu corulu unificatu cá patrola cu cele mai alarmatórie aplause, chiamandu-lu de repetite ori pe scena.

Corulu tinerei Reuniunii romane de aicea disputa multoru societáti teatrale puteri mai mari si mai eficace.

Studiarea tehniceii este escelinta, in cátu nu remane alt'a de doritu, de cátu totu asiá zelu si adoratiune catra bele-arte casi pana acum si romanimea Lugosiuului si giuru si-ocupa si sustiene primulu locu in concertulu diferiteloru natiunalitáti conlocuitoie de aicea.

Oper'a Javotte a sustienutu succesulu frumosu si prin arangiarea gustiósá a dlui Virgiliu Thomici, carele n'a crutiatu nimicu spre a dovedi publiculu interesatu cá conceptulu bunului, frumosului si nobilului esista in deplina masura si la noi romani.

Inceputulu este fórté solidu, conducerea Reuniunii romane este in man'a vinjósá a dlui advocatu si presiedinte alu Reuniunii Titu Hatiegu, carele lucra neobositu si cu o afabilitate rara, cu o anima plina de cele mai caste simtieminte romane natiunale, fiindu asiom'a lui, cá fa-care sè lucre pe terenulu seu, si toti sè ne concentrámu in acelu punctu: cultura natiunala pe tóte carárele vietii pulice si private.

Martorulu oculariu.

B o m b ó n e.

Jun'a si tiner'a dómna F. nu de multu s'a maritatu dupa unu barbatu fórté bogatu, dar betranu.

Femei'a cu totu pretiulu a voitu sè faca a crede lumea, cá dins'a nu pentru bogati'a lui s'a maritatu dupa betranulu; din caus'a acést'a dins'a nu numai vestesce pe betranulu in totu loculu de mai tineru, dar totu-odata l'a si capaciatu sè-si coloreze negru perulu seu caruntu.

Barbatulu ascultá cu atátu mai vértosu ademenirile sociei sale, cu cátu fati'a lui sanetósá de felu nu denunciá vérst'a lui, si astfelu colorirea perului lu-facú la aparintia de totu tineru.

Inse dómnei F. i place a se imbracá cochetu. Chiar nu de multu ea se presintá la unu prandiu in o societate — in o haina pré decoltata.

Ast'a nu-i viniá la socotéla barbatului. Elu si spuse acést'a sociei sale, inse aceea refusá observatiunea lui.

— E bine, déca tu faci asiá, si eu me voiu resbuna, — dise barbatulu.

— Cum ?

— Nu-mi voi mai negri perulu, sè védia toti, cà e caruntu.

Amenintiarea acést'a apoi avù rezultatulu doritu.

*

In o baia din America corespundintele unui diuaru germanu a auditu dialogulu urmatoriu :

O dama mai betrana, care invidia efectulu, ce un'a mai tinera a facutu a supra barbatiloru prin toaletele sale, dise aceleia in tonu innaltu, încátu si cei din giuru o putra audi :

— Cu ce istetime a intorsu croitoriulu hain'a acést'a! Asiu puté sè juru, cà ast'a nu e totu cea de anu!

Cea mai tinera, petrunsa pana 'n adancu prin acésta insulta, si sigura, cà hain'a dinsei e noua, respunse asemenea in tonu naltu :

— E fórte cu gnstu facuta. Dar én spune-mi, iubită, la cine ai cumperatu acesti dinti frumosi? Sunt admirabili! Totusi trebue sè-ti marturisescu, cà perulu dtale de anu a avutu o colóre mai lucia.

Ele se despartira cu mania, si decisera a nu se cunosce mai multu in veci.

*

Unu archeologu din Paris intrà dilele trecute in o prevelia, unde zari o vaza de porcellanu din Sassoni'a, fórte pompósa.

— Cātu costa acésta vadia? — intrebà elu.

— O mia de franci.

— Ai si parechi'a ei?

— Oh! domnule, de-asii avé-o, nici pentru cinci mif de franci nu o-asii dá.

Tergulu nu se putè face.

Dilele urmatórie archeologulu intrà la unu anti-quariu, si acolo zari tocmái asiá o vaza.

— Cu cātu o vindí? — intrebà archeologulu.

— Cu o mia cinci sute de franci. De asii avé si parechi'a ei, n'asii dá-o nici pentru 10,000 de franci.

Archeologulu cumperà vaz'a si merse dreptu la negutiatoriulu de mai nainte si acolo intrebà vaz'a, pe care a voitu s'o cumpere dilele trecute.

— Ah! domnule, — respunse acel'a, — mi-pare reu! Tocmai eri am vendutu-o unui antiquariu!

OE E NOU?

Camer'a deputatiloru a desbatutu dilele trecute bugetulu anului viitoriu. Dintre deputatii Romani a vorbitu numai dlu Sigismundu Borlea, refusandu primirea bugetului.

Regele in birja. Intr'una din dilele trecute Maj. Sa a sositu din Gődölló cu o óra mai de graba de timpulu hotaritu. Din caus'a acést'a calesele curtii nu-lu aspeptau la gara. Deci regele se asiedià cu contele Andrásy in o birja, si astfelu plecara spre cetate. In cale apoi se intaluiră cu calesele curtii. Regele se cobori din birja, si se sui in calés'a sa. Contele Andrásy dete birjariului cinci florini.

Domnitoriulu Romaniéi a facutu o caletoria pana la Iasi, pentru inspectiunea trupelor concentrate langa satuln Bahluiulu aprópe de Iasi, unde a fostu primitu cu entusiasm. La rentórcere viscolulu stricandu calea ferata, Domnitoriulu a trebuitu sè pauzeze o di mai multu.

Siarlota, fóst'a imperatésa de Mexico, se afla deja in stadiulu celu mai vrednicu de plansu. Ea nu mai voiesce sè mance nimica.

Mórte curiósă. Unu plugariu din Gyönköd adormindu, gur'a i remase deschisa, si din intemplanu unu siórece i se furisià in randia. Bietulu omu nu peste multu incepu a simti chinuri cumplite. Ori ce incercări de a-lu scapá remasera fara efectu, si astfelu peste câte-va óre muri. Dupa mórte-i fu sectionatu, si siórecele erá inca viu. Asiá se povestese si se crede acést'a la Gyönköd.

Drama familiară. Fiic'a unei familie bogate din Timisióra erá inamorata de unu tineru, dar parintele ei voiá s'o marite dupa altulu. Candu fét'a spuse parintelui ei, cà nu voiesce sè se supuna, acest'a o batù aspru. In urmarea acesteia fét'a lu-injurà si blastemà. Si éta peste câte-va dile parintele ei muri. Fét'a acuma crede, cà Dumnedieu a ascultat blastemulu ei. Din caus'a acést'a dins'a e fórte necasita.

Pregatiri americane. Intre nenumeratele festivitáti cu cari americanii voiescu sè serbeze a sut'a aniversaria a independintiei loru, se proiectéza si o esplosiune grandiósa. A nume mai multe stanțe de langa Hallet-Point impedeza navigarea catra New-York; deci aceste se voru esplodá. Subminarea s'a inceputu inca la 1859. In urmarea esplosiunii sticlarii diu New-York probabilminte voru avé o di de bucuria.

Unu betranu din Peciu a saritu in fantana sè se innece. Inse inainte de a sari acolo, din economía, se descultià si si-puse cismele frumosiulu langa fantana.

Unu pseudo-principe romanu „Vocea Covurluiului“ traduce din diarulu milanésu „Pungolo“ de la 24 octomvre: Eri s'a arestatu asiá disulu principe romanu Dimitrie Shina, care caletoria sub numele de baronulu Ivanovici si care locuia la otelulu Cavour. Éta motivulu arestatii: Acestu principe falsu, in nóptea de alalta-ieri, s'ar fi introdusu in camer'a dlui Mettlet, negutiatoru din Liverpool, unde ar fi comis unu furtu considerabilu de bani. Nu putemu precisá totalulu sumei furate. Faptulu este, cà ieri amu vediutu pe gardii cesturei conducèndu la inchisóre pe asiá disulu principe. Se dice, cà banii furati au fostu ascunsi intr'unu coltiu a camerei lui Shina, a supra caruia s'ar mai fi gasitu o suma considerabila, pe a carei posesiune pana acum n'a putut'o justifiá.

Nenorocire. La gar'a din Oradea-mare unu bietu lucratoriu, ajunsu intre dóue vagóne, cari se lovira aspru de olalta, fu omoritu indata.

Flamur'a lui Hymen.

Dlu Alesandru Radu, june Romanu din Transilvania si colaboratoru alu foii nóstre, inspectorulu scolariu alu districtului Covurlui si Braila, la 16/23 l. tr. s'a fidantiatu cu domnisiór'a Puleheria Oarda, o tinera de 17 ani, fiic'a unui mare proprietariu din districtulu Covurlui. — Cununi'a se va serbá in dilele viitórie.

Dlu I. N. Lahovary, majoru in armat'a romana, dilele trecute si-a serbatu cununi'a la Bucuresci cu domnisiór'a Elena Cretiulescu.

Biserica si scola.

O propunere logica. Odata intr'o siedintia in camer'a deputatiloru, fiindu cestiunea d'a se mari diurn'a deputatiloru, se audi d'odata o voce intrebandu pe presiedintele camerei: „Óre invetiatorii potu deveni si

ei deputati? — „Negresitu, că potu“, respunse presiedintele. — „Dar unu deputatu pôte deveni invetiatoru?“ replică vócea. — „Nu, nu veri-ce deputatu este capabilu pentru acésta cariera“, respunse presiedintele. — „Atunci, — reluă interpelatorulu — dupa cum vedu invetiatorulu pôte face ceva mai multu de câtu unu deputatu; de aceea credu că este mai antâiu de datori'a noastră, sè marimu léf'a invetiatorulu, care este cu multu mai mica de câtu acea a deputatiloru.“ In contra acestei logice n'a pututu dice nimenea ceva mai multu. („Revist. Pedag.“)

Societati si institute.

× **Societatea academica romana** din Bucuresci publica pentru anulu viitoriu urmatóriele premie: 1) premiulu Zappa, 10,000 franci, pentru cea mai buna sintacsa romana; 2) premiulu Zappa, pentru traducere din Titu Liviu, Plutareu, Sylla, pretiulu 120 franci pentru 20 de pagine, autorulu celei mai bune traduceri va fi insarcinatu a esecutá tóta traducerea; 3) premiulu Odobescu, 2000 franci, pentru unu memoriu istoricu a supra originei Daciloru; 4) premiulu dr. Fetu, completatu de academiá, 5000 franci, pentru cea mai buna carta geologica a dóue districte din Romani'a, — 2000 franci pentru unu studiu de 15 scurse minerale; 5) premiulu Zappa, 2500 franci, pentru unu tratatu a supra formatiunii cuvintelor in limb'a romana prin derivatiune si compositiune; 6) premiulu Cuza 3000 franci, pentru istori'a vinirii Romaniloru in Daci'a lui Traianu, de la Aurelianu pana la anulu 1300.

Literatura.

× „**Aurora**“, sub acestu titlu domnisióra Eufrosina C. Homoriceanu a inceputu sè publice la Rîmniculu-Saratu o fóia noua. Noi inse n'amu vediutu-o, căci nu ni s'a tramisu.

× **La Bucuresci** a esitu de sub tipariu: „Colindele Craciunulu si ale Pasciloru“ séu „Productiuni si cantece la nascerea si inviarea Domnulu nostru Isusu Cristosu“, — la care s'a adausu si colacaritul séu vornicitul usitatu la nunti, precum si câte-va canturi, ce se canta la més'a nuntii adunate, indreptate si intocmite de Petru Banila.

Teatru.

× **Teatrulu din Galati.** Trup'a romana de sub directiunea dómnei Fani Tardini a deschisu stagiunea teatrulu in Galati la 12/24 I. tr. cu piesele „Iudit'a si Olofernu“, comedia-vodvilu in dóue acte.

× **Dlu Pascaly** jóca cu trup'a sa si acuma in teatrulu Sal'a Boselu, că-ci reperatiunile teatrulu mare nu s'au terminatu inca.

Industria si comerci.

× **De la bancariulu G. Nicolescu** din Bucuresci s'au furatu díele trecute harthii de statu in pretiu de patru sute cincii dieci de mii de franci, apoi multe bijuterii si bani vechi. Talhariulu inca nu e prinsu.

× **In Russia** s'a inventatu unu instrumentu omorioru, care e si mai grósnicu decâtu tóte tunurile de pan'acuma. In fia-care glóntiu din elu mai sunt alte trei sute de glontiuri, cari facu o stricatiune inspaimantatória. Inaintámu!

Ghicitura de semne

De Maria Belesiu.

:12* 7 „12 || :4 □ = 4128 ∇ || 8,, 8, || 12II3*7□8
3* = 8:4,48 *7△ = 33 || 12*4:8 * 4 = 4,12:
8□ = 12 — * * 4 || 12 = 12:7△3 || 8* * ,8§4,,8,1737□8,
83 □△7,8 = 12 ,3,,34*,,12 △'8 || 12 !34 = 33 — II3
:4,312.

□12 || 8 △8 || 4 §,8 = 33, = 83*3:8 || 12II3*8,
:4,4!4,□8 * §312, 12 — 3 :3△12 — = 3 8*§4,4□:12;
□12∇ 8 = 8; 3II∇3,4 :8*,,3,,12, □4*3*8,
* * || 8II4 || 4 :4 7:3 — = 3 II8§3:12 △7 || 44□:12.

= 7 = 12 || 12 △4* = ,12 II3*4 8□ = 8,,3 4 „7,4,4,
= 7 = 12 || 12 „4□△4,8,4, △ || 8*§4,3 □3 8II8,12;
12II83 !73 7 !3□12,3, ∇ || 8,,8 II8*§84,4,
II83 !4,□8 = 3 3* □12* * || 4 = 12 ∇8 || □8II12
□3*4 = 8,4.

8,7*4 „4*□12□38*12.

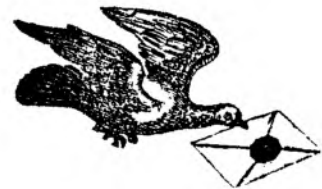
Deslegarea ghiciturei de semne din nr. 36 :

Pintre nuori câte-odata
Lun'a scóte fruntea sa;
Ah! cum semenati la olalta,
Patiminda gintea te fac
Par' că-i palid'a ta facia
De sub velulu de tristétia!

Iustinu Popfiu.

Bine au ghicitu-o dómnele si domnisiórele: Maria Lulusia, Iuliana Savescu, Maria Rimbasiu, Olga Isfanescu, si de la domnii: Paulu Ursu, Alesandru M. Vi-casiu, Urosiu Cernescu si Nestoru Opreanu.

Post'a Redactiunii.

In nrulu viitoriu vomu incepe publicarea numelui abonantilor nostri, cari au respunsu pretiulu de prenumeratiune.

× **Dorna-Vatra.** Dlui D. C. Cartile acele constau 2 fl. Dupa tramiterea loru ti-se voru espedá.

× **Alba-Iulia.** Díele viitórie vei primí de la noi epistol'a asteptata. Ti-amu fi scrisu mai de multu, de cumva n'amu fi fostu impedeatí.

× **Dnei A. C.** Inca n'amu cetitu-o. Dupa cetire ve vomu in-sciintiá indata.

× **Dnei M. P.** Cum se nu? A fostu o mica pedeca, dar aceea s'a delaturatu.

× **Dsiórei O. B.** Ve salutamu cu bucuria între colaboratorii nostri.

➔ *Suplementu: „Slavulu Amóruului“, romanu de Iosifu Vulcanu, tom. III. còl'a VII.*

Proprietariu, redactoru respundietoriu si editoriu: IOSIFU VULCANU.

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi in Pest'a. 1875. Calea tiereri nr. 39.